

Generalitat
de Catalunya

Procés de participació previ a la creació del Conservatori del Litoral de Catalunya

Informe de resultats

Final

Barcelona, setembre 2022

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori de la Generalitat de Catalunya

Unitat que acompanya

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Empresa dinamitzadora i que redacta l'informe

RAONS SCCL

Contingut

1. Introducció	3
1.1. Antecedents i context	3
1.2 Objectius del procés participatiu	3
2. Fases del procés	4
2.1 Fase d'informació	4
2.2 Fase de deliberació	4
2.3 Fase de retorn	4
3. Assistència i participació	5
3.1 Xifres globals del procés	5
3.2. Xifres parcials de les sessions	6
3.2.1. Sessió a Girona	6
3.2.2. Sessió a Vilanova i la Geltrú	6
3.2 Llistat d'entitats participants	7
4. Marc de continguts	8
5. Síntesi dels tallers	10
5.1 Eix 1. Objectius i funcions del Conservatori	10
5.1.1 Aportacions a les funcions reconegudes en la llei	10
5.1.2 Altres funcions proposades	11
5.2. Eix 2. Prioritats i criteris d'actuació del Conservatori	13
5.2.1 Prioritats i criteris per tipus de sòl	13
5.2.2 Prioritats i criteris per grau d'amenaça	14
5.2.3 Prioritats i criteris per potencial ecosistèmic	15
5.2.4 Prioritats i criteris per potencial de gestió	15
5.2.5 Prioritats i criteris per potencial d'ús	16
5.2.6 Altres criteris a tenir en compte	16
5.3. Eix 3. Model de gestió i governança del Conservatori	18
5.3.1 Agents i rols	18
5.3.2 Organigrama	18
6. Imatges	21
7. Annexos	23

1. Introducció

1.1. Antecedents i context

La Llei 8/2020, del 30 de juliol, de protecció i ordenació del litoral preveu la creació del Conservatori del litoral de Catalunya amb els objectius de salvaguardar i recuperar la part del litoral més amenaçada per la urbanització i l'artificialització, a partir de l'adquisició pública del sòl.

El Conservatori s'ha de finançar amb les aportacions del Govern, per mitjà dels pressupostos de la Generalitat, i amb les aportacions de les altres administracions, d'entitats i d'empreses i ha de ser creat a través d'un procés participatiu amb la col·laboració d'experts en matèria ambiental i territorial, entitats de conservació del medi natural i representants dels ens locals.

La Resolució 197/XIV del Parlament de Catalunya insta el Govern a constituir el Conservatori del Litoral de Catalunya, per mitjà de la creació d'un ens amb personalitat jurídica o de l'adscripció de les funcions que li són pròpies a un ens afí, havent-ne definit clarament l'estructura i les funcions.

Per tant, el Departament de la Vicepresidència i de Polítiques Digitals i Territori de la Generalitat de Catalunya promou **un procés de participació per a la creació del Conservatori del litoral dirigit, principalment, a les entitats de conservació del medi natural, representants dels ens locals i experts en matèria ambiental i territorial**. El present informe recull les trobades participatives i les aportacions recollides durant el mes de juliol de 2022.

1.2 Objectius del procés participatiu

- Informar i compartir l'anàlisi d'alternatives realitzada per l'Administració pel que fa a la formulació jurídica i organitzativa del Conservatori.
- Concretar els objectius i les funcions del Conservatori més enllà de l'adquisició pública de sòl.
- Concretar les prioritats, urgències i criteris d'intervenció en el litoral mitjançant l'adquisició pública de sòl en el litoral.
- Explorar la possible governança en la definició del programa d'actuació o en la gestió amb els diversos actors interessats.

Impacte del procés participatiu: Els resultats i propostes recollides durant el procés participatiu no tenen caràcter vinculant, però es valoraran abans de la creació del Conservatori i s'incorporaran aquelles propostes que es valorin positivament.

2. Fases del procés

2.1 Fase d'informació

L'objectiu d'aquesta fase és fer una primera presentació pública i oberta als agents vinculats al territori, per informar i compartir l'anàlisi d'alternatives, realitzada per l'Administració, pel que fa a la formulació jurídica i organitzativa del Conservatori.

Activitats realitzades:

- Preparació del mapa d'agents clau i la base de dades dels contactes.
- Disseny del marc de continguts (eixos i temes de debat).
- Disseny de [l'espai propi a la plataforma Participa Gencat](#) amb les convocatòries i la [documentació bàsica](#).
- 1 sessió informativa (es pot accedir al vídeo en aquest [enllaç](#)).

Resultats:

Les persones interessades tenen la informació necessària per participar en les sessions deliberatives.

2.2 Fase de deliberació

A través de dues sessions territorials es posa a debat i es recullen les aportacions dels agents clau respecte als objectius i les funcions que podria tenir del Conservatori, els criteris de prioritització de la compra de sòl i els possibles models de gestió i governança.

Activitats realitzades:

- Dos tallers participatius
 - Taller 1 a Girona el 12 de juliol
 - Taller 2 a Vilanova i la Geltrú el 14 de juliol
- Sistematització dels resultats dels taller i enviament als participants per a la seva correcció.

Resultats:

Recollir les aportacions dels agents clau participants en els tallers deliberatius per ser valorades per part de l'equip tècnic referent en la creació del Conservatori del litoral.

2.3 Fase de retorn

Per finalitzar aquest procés, s'elabora el present informe amb les dades de participació i les aportacions recollides durant les sessions realitzades, amb l'objectiu de publicar-ho com a devolució a les persones participants i a tots aquells agents interessats.

Activitats realitzades:

- Reunions de conclusions
- Lliurament de l'informe final

Resultats:

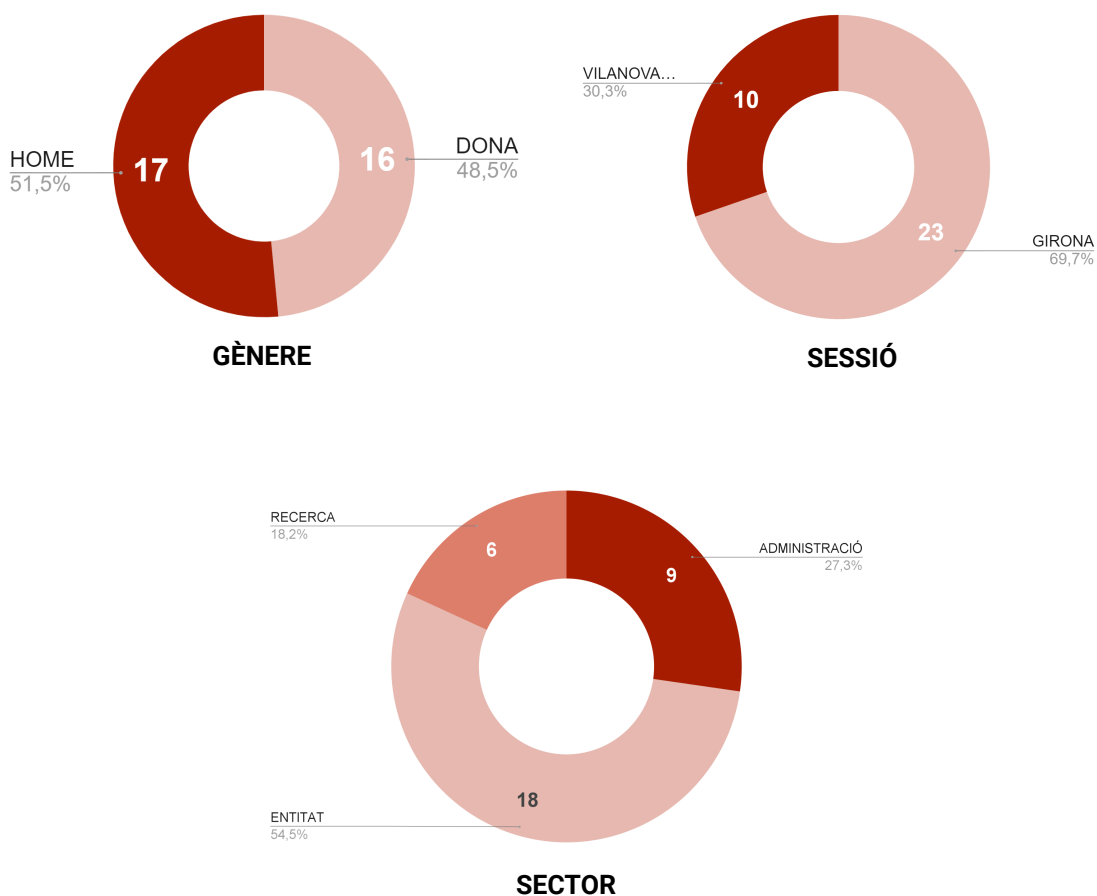
Informe final de resultats i retorn a través de la plataforma.

3. Assistència i participació

3.1 Xifres globals del procés

A continuació, es presenten les dades de participació als tallers participatius, concretament el nombre de persones participants per gènere, sessió i sector.

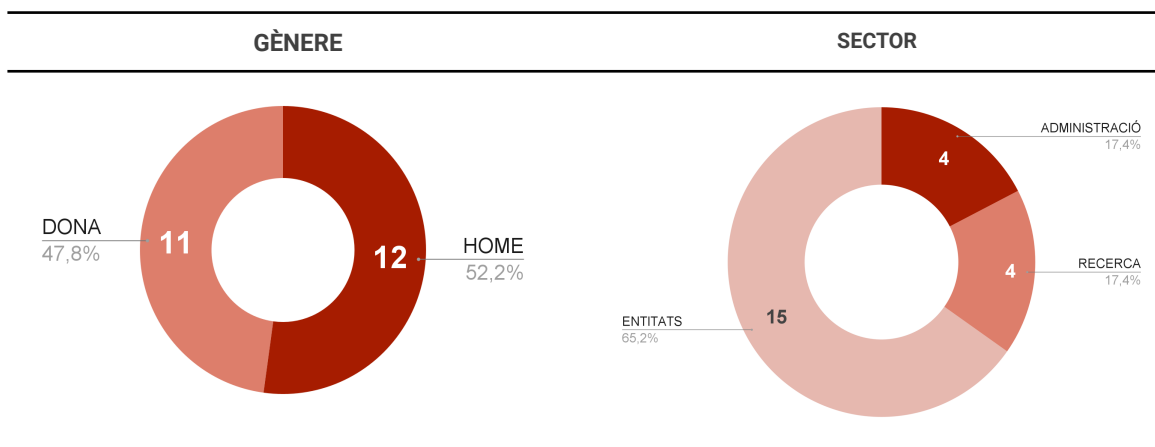
33 PARTICIPANTS EN LES DUES SESSIONS

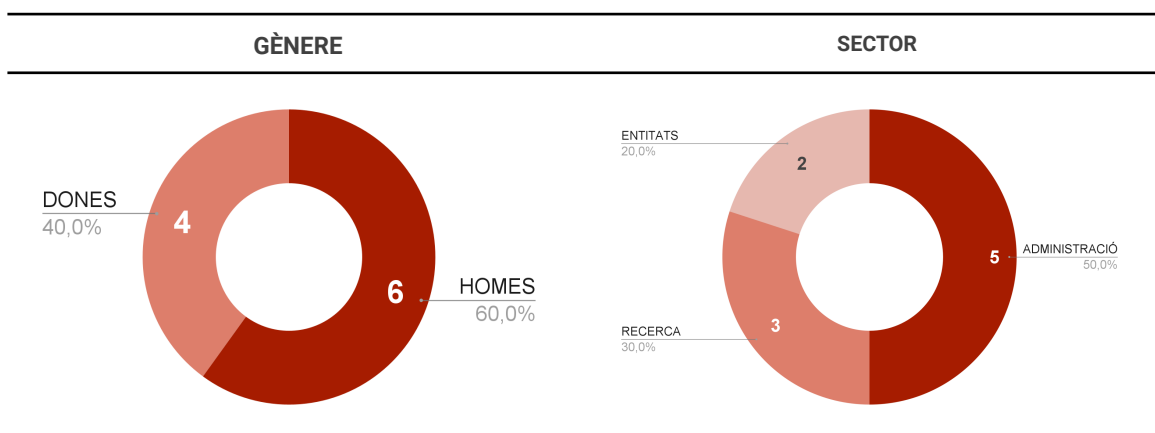
3.2. Xifres parcials de les sessions

	Nombre participants (persones)	Nombre d'entitats/institucions participants	Aportacions recollides
Taller deliberatiu - Girona	23	15	55
Taller deliberatiu - Vilanova	10	9	45
Total	33	24	110

3.2.1. Sessió a Girona

3.2.2. Sessió a Vilanova i la Geltrú

3.2 Llistat d'entitats participants

A continuació es presenta el llistat d'entitats participants en el procés de participació.

ENTITATS, ENS LOCALS I AGENTS DE RECERCA	Nombre participants
Ajuntament d'Arenys de Mar	1
Ajuntament de Pineda de Mar	2
Ajuntament del Vendrell	1
Ajuntament Vilanova i la Geltrú	2
Amics de la Natura Cadaqués	2
APMA - Agrupació per a la Protecció del Medi Ambient - EdC	1
Associació Naturalistes Girona	1
CCOO-Comissions obreres	1
CIMNE-Centre Internacional de Mètodes Numèrics a l'Enginyeria	1
Col·legi de Geòlegs de Catalunya	1
Consell Comarcal del Garraf	1
Consorci Delta Llobregat	1
Ecologistes en Acció Catalunya	1
Generalitat de Catalunya	1
La Manduca SCCL	1
Sorbus	1
SOS Begur	1
SOS Costa Brava	4
SOS Empordanet	1
SOS Lloret	1
SOS Palafrugell	1
Universitat de Girona	4
UPC/CIIRC - Universitat Politècnica de Catalunya	1
Xarxa Conservació de la Natura	1
Total	33

4. Marc de continguts

Durant la primera fase, l'equip tècnic referent dissenya el marc de continguts i es defineixen els eixos de debat amb les temàtiques i les preguntes que ordenen el debat en els tallers deliberatius, com es mostra en el següent quadre.

EIX 1: OBJECTIUS I FUNCIONS DEL FUTUR CONSERVATORI	
Salvaguardar (evitar la transformació dels espais i gestionar-los adequadament)	01. No hi ha preguntes sobre aquesta funció. La llei és clara quan diu que l'objecte del Conservatori és " salvaguardar i recuperar la part del litoral més amenaçada per la urbanització i l'artificialització, a partir de l'adquisició pública del sòl".
Recuperar (restaurar espais artificialitzats o degradats que tenen potencial)	02. No hi ha preguntes sobre aquesta funció. La llei és clara quan diu que l'objecte del Conservatori és "salvaguardar i recuperar la part del litoral més amenaçada per la urbanització i l'artificialització, a partir de l'adquisició pública del sòl". El debat, pot estar al voltant de l'abast de les actuacions, cosa molt lligada al pressupost disponible.
Altres possibles funcions	03. De quines maneres es poden posar en valor els espais adquirits? Quines coses s'hi han de poder fer? 04. Quin ha de ser el capteniment en relació amb l'accessibilitat i l'ús social d'aquests nous espais de titularitat pública? 05. Quina gestió s'espera d'aquests nous espais? 06. El Conservatori ha de tenir un paper en el Domini Públic Marítim Terrestre? Quin?
EIX 2: PRIORITATS, URGÈNCIES I CRITERIS D'INTERVENCIÓ EN EL LITORAL	
Per tipus de sòl	07. És prioritari el sòl urbà i urbanitzable? 08. Té sentit adquirir finques en sòl no urbanitzable ja protegit per les figures urbanístiques o ambientals?
Per grau d'amenaça	09. Quines són les principals amenaces que justifiquen l'adquisició pública de sòl per davant d'altres mesures de protecció?
Per potencial ecosistèmic o d'altra naturalesa	10. Quins serveis ecosistèmics o valors naturals són els més importants de recuperar en el litoral català?
Per potencial de gestió	11. Quines són les mancances de gestió més rellevants en el litoral català?
Per potencial d'ús públic	12. Quin tipus d'espais, ara privats, seria prioritari d'obrir a l'ús públic?
Altres criteris	13. Hi ha altres motivacions per les quals pugui convenir l'adquisició pública de sòl en el litoral català?
Urgència	14. Segons l'anàlisi feta, quin tipus d'espais és més urgent adquirir?

EIX 3: GOVERNANÇA EN LA DEFINICIÓ DEL PROGRAMA D'ACTUACIÓ I EN LA GESTIÓ

Organització, estructura i finançament (tema per a la sessió informativa)	15. Com es valoren les diverses alternatives de creació del futur Conservatori del Litoral de Catalunya? 16. Quins elements sobre l'estructura i l'organització del futur ens caldria afegir a la reflexió? 17. En matèria de finançament, cal afegir res al mandat de la llei que es faci amb les aportacions del Govern, per mitjà dels pressupostos de la Generalitat? 18. Els ens o entitats de custòdia han d'assumir els costos de gestió dels llocs (vigilància, posada en valor, educació ambiental, gestió de l'ús públic, etc.) com fa el Conservatori francès?
Governança en la definició del programa de treball i en el seguiment del seu desplegament	19. Quins actors han de participar en la definició del programa de treball i en el seguiment del seu desplegament? 20. Quins límits, sistemes de presa de decisió, nivell de participació, comunicació interna i externa, continguts, funcionament i organització, han de tenir aquests espais de gestió i de participació del Conservatori? 21. En el cas que les funcions de conservatori quedessin adscrites a l'Agència de la Natura de Catalunya s'haurien de crear espais específics diferents de la comissió social i la comissió científica ja previstes?
Governança en la gestió dels espais	22. Qui ha de gestionar els espais adquirits? 23. Què podria aportar de valor fer-ho mitjançant un acord de custòdia amb un ens local o una entitat? 24. Quin paper haurien de jugar els ens locals en la gestió dels espais?

5. Síntesi dels tallers

5.1 Eix 1. Objectius i funcions del Conservatori

Aquest eix recull totes aquelles aportacions al voltant dels objectius i les funcions del Conservatori. S'ha de tenir en compte que a la llei es defineixen com a objectius i funcions del Conservatori salvaguardar i recuperar la part més amenaçada del litoral a partir de la compra de sòl, i en aquest sentit, es recullen les observacions de les persones participants a tenir en compte en el desplegament d'aquestes funcions reconegudes per la llei. Per altra banda, en els tallers es pretén generar un espai de deliberació sobre altres funcions que es consideren que hauria o podria desenvolupar el Conservatori, en el seu marc d'actuació.

5.1.1 Aportacions a les funcions reconegudes en la llei

Totes les persones participants expressen la necessitat i la idoneïtat dels objectius del Conservatori del litoral de Catalunya, reconeguts per la llei 8/2020, de "salvaguardar i recuperar la part del litoral més amenaçada per la urbanització i l'artificialització, a partir de l'adquisició pública del sòl".

Hi ha peticions expresses d'organitzar una sessió específica per abordar el finançament del Conservatori.

La resta d'aportacions recollides respecte dels objectius i funcions descrits a la llei es poden resumir en les següents observacions:

- Cal que el Conservatori centralitzi les seves funcions i no dupliqui esforços. Es fa referència al fet que existeixen altres eines estratègiques, de planejament a diferents nivells que apunten també a la protecció del litoral. Davant aquesta complexitat, s'ha d'evitar que hi hagi dispersió, desorganització, duplicitats i actuacions fragmentades i sense coordinació. No s'ha de perdre el focus en els objectius principals del Conservatori.
- Garantir la gestió sostenible dels espais i la cogestió amb els agents locals. En les dues sessions s'ha validat que la gestió sostenible dels espais s'ha de fer implicant als ens locals, agents del món acadèmic i de recerca, així com a les entitats del territori. El repte seria definir com fer-ho, i per això es planteja com a eix de debat en els tallers la governança en la definició i la gestió.
- Promoure projectes de naturalització dels espais adquirits. Es fa èmfasi en poder fer que els espais puguin recuperar la seva dinàmica natural. Fins i tot en alguns grups, tot i que s'és conscient de les dificultats administratives, competencials i de gestió que es requereixen, s'ha apuntat la necessitat de processos de desconstrucció i restauració d'espais a causa de l'estat límit en el qual es troba el litoral (per exemple en la zona del port Vallcarca en Sitges, la zona d'Ametlla de mar, etc.).
- Protecció de zones submergides pluvials per equilibrar la dinàmica de sediments. Es considera fonamental que les funcions del Conservatori es puguin fer extensives

a les zones dels rius, ja que són part de l'ecosistema que influeix directament en el litoral.

- Garantir l'ús públic. Es fa el suggeriment que tots els espais recuperats, siguin públics, és a dir, que els usos que es generin siguin pels ciutadans i responguin a l'interès general.
- Valorar fins a quin punt és recomanable comprar sòl de zones que és possible que quedin submergides. Tot així es comenta que el litoral funciona com un organisme viu i cal equilibrar la compra de sòl a l'interior com en franja de mar per la seva interrelació i interdependència.

5.1.2 Altres funcions proposades

A més de les funcions establertes per llei, la creació del Conservatori obre diverses possibilitats per canalitzar altres funcions que contribueixin a reforçar i complementar l'objectiu principal de recuperar i protegir el litoral català. Les aportacions recollides en els dos tallers deliberatius es poden resumir en els següents punts:

- **Promoció de la recerca i monitoratge del litoral**

Es considera indispensable que el Conservatori basi les seves intervencions en el coneixement científic i la recerca, i que la promoció de la generació de coneixement sobre el territori s'incorpori com una funció més d'aquest ens.

- Fomentar investigació o recollida d'informació existent i actualització sobre l'impacte del canvi climàtic en el territori.
- Fer un inventari dels espais segons el seu nivell de degradació, nivell d'urbanització, i nivell d'amenaça.
- Crear un catàleg de Bones Pràctiques en la gestió del litoral i línia d'ajuts econòmics per ens i entitats gestores
- Assessorament científic per a l'elaboració i concreció dels criteris de prioritació necessaris per a la presa de decisions en l'adquisició dels espais.
- Promoure investigacions sobre els punts crítics i estratègies en temes ambientals, per exemple la situació dels espais de connexió ecològica, els temes legals i econòmics, etc.
- Dissenyar i fer monitoratge dels indicadors de seguiment segons els paràmetres definits.

- **Seguiment i vigilància en l'aplicació de la llei en la qualificació de terrenys**

Es proposa que el Conservatori pugui tenir desenvolupar un paper rellevant en la vigilància de l'aplicació de la llei pel que fa a temes de qualificació de sòls, a més de garantir la transparència en els criteris d'adquisició i gestió a aplicar pel propi ens.

- Impulsar l'aplicació de la llei i fiscalitzar altres administracions, com a vigilants o observadors de les requalificacions de terrenys. Com per exemple, que elabori informes preceptius per a les comissions territorials d'urbanisme, per exemple, o almenys el Conservatori hauria d'estar informat per poder plantejar intervencions.

- Negociar i coordinar amb els ajuntaments per desqualificar els falsos sòls urbans.
- Garantir la transparència en l'aplicació dels criteris d'adquisició i en la cessió de la gestió, rendir comptes i detectar oportunitats a través de les antenes al territori.

● **Supervisió de la gestió dels espais adquirits**

Tot i que les persones participants aposten per un model de cogestió, es planteja que el Conservatori ha de fer el seguiment, coordinar, donar suport i ser referent per afavorir la coherència i l'articulació de la complexitat d'agents i de la diversitat de realitats dels àmbits d'intervenció. Es proposa que ha de coordinar l'elaboració del pla de gestió en cadascun dels espais adquirits.

- Crear espais de gestió integral del litoral.
- Assessorar als gestors d'aquests espais adquirits (per exemple per restaurar).
- Impulsar models de cogestió (per exemple, la Taula de Cogestió de l'Aqüicultura al Delta de l'Ebre).
- Definir qui fa el manteniment i la neteja dels espais adquirits.
- Supervisar els espais que gestionaran ajuntaments o entitats amb custòdies.
- Donar directrius, protocols, manuals als agents gestors i establir unes línies generals de gestió dels espais, una vegada siguin adquirits.

● **Impuls de projectes de sensibilització i formació de la ciutadania**

- Contribuir a la comunicació, la informació i la sensibilització de la ciutadania, sobre la situació del litoral, l'impacte del canvi climàtic i les actuacions que s'han d'implementar per abordar els reptes del litoral.
- Fomentar projectes de sensibilització i formació en l'àmbit universitari i escolar.

● **Instrument de planificació estratègica**

- Es proposa que sigui un Instrument de planificació estratègica del litoral: òrgan vinculant, consultiu o preceptiu. Tot així es fa l'aclariment que hi ha altres eines de planejament i estratègics i que el Conservatori és una eina més específica en la compra de sòl i impulsor de la posterior gestió.
- Determinar un marc i unes línies estratègiques de la gestió del litoral per als ajuntaments (es considera que podria abordar-se més des del Pla de Protecció i Ordenació del Litoral).
- Incorporar una visió de gestió més enllà dels municipis amb agents d'altres nivells competencials.

5.2. Eix 2. Prioritats i criteris d'actuació del Conservatori

En aquest eix cal destacar les diferents mirades a l'hora d'abordar els criteris i les prioritats que van sorgir a les dues sessions. En aquest quadre de resum es recull la proposta de priorització dels criteris per definir l'actuació del Conservatori:

Criteris de priorització Sessió de Girona	Criteris de priorització Sessió de Vilanova i la Geltrú
Criteri 1: potencial ecosistèmic Criteri 2: potencial d'ús Criteri 3: potencial de gestió Criteri 4: graus d'amenaça Criteri 5: tipus de sòl (prioritzar els criteris de potencial ecosistèmic i de funcionalitat així com d'amenaça, sigui quina sigui la qualificació del sòl) Criteri 6: Altres (valor cultural, valor agrari, valor social)	Criteri 1: zones inundables dels entorns pluvials Criteri 2: zones susceptibles de naturalització Criteri 3: terrenys protegits en possessió privada i sense cap gestió Criteri 4: espais crítics i que són potencials connectors ecològics del territori Criteri 5: sòl urbanitzable sense edificació (el sòl no urbanitzable es considera que ja està protegit).

A continuació es detallen les aportacions per a cada tipologia de criteri.

5.2.1 Prioritats i criteris per tipus de sòl

Les aportacions recollides per tipus de sòl són:

- **Sòl urbà i urbanitzable sense edificació**
 - La gran amenaça està en el sòl urbanitzable que encara no està urbanitzat. Cal també protegir el sòl agrícola susceptible d'urbanitzar.
 - Aquestes són les zones amb més conflicte.
 - Es proposa salvar espais que encara no estan construïts i no s'han pogut salvar amb PDU o PDUSC.
 - Es considera que la seva priorització dependrà del municipi i dels altres criteris
 - S'ha de tenir en compte que la seva adquisició suposa destinar més recursos i que s'han de garantir uns peritatges objectius. Es considera que si per altres criteris es valora prioritària la compra, "el preu que al final es pagui no valdrà més que allò que s'ha protegit".
 - Es plantegen dues estratègies:
 - Desclassificar els falsos sòls urbans consolidats.
 - Adquirir espais amenaçats.

- Es proposa tenir en compte l'adquisició de finques aïllades no urbanitzades amb potencial d'acomodació (recuperar funcionalitat).
 - Es considera interessant detectar els espais poc urbanitzats que siguin fàcilment recuperables.
 - En l'anàlisi del sòl es considera rellevant valorar si són zones molt consolidades o poc consolidades.
- **Sòl no urbanitzable**
 - Des del punt de vista de la protecció es considera que s'ha de tenir en compte el sòl no urbanitzable, però, a la vegada, es considera que aquest sòl ja està protegit.
 - S'ha de tenir en compte que aquests terrenys són més econòmics.
 - Es proposa prioritzar sols no urbanitzables afectats per la modificació de la Llei de Costes.
 - En l'estudi, valorar molt bé quines zones són més interessants adquirir, ja que hi ha experiències on es va decidir comprar terrenys que després s'han perdut (pot ser el cas d'aiguamolls, zones properes a reserves naturals, torrenteres, etc.).
 - Es proposa limitar les propostes de requalificació urbanística d'aquesta tipologia de sòl.
 - **Domini públic marítim-terrestre**
 - Es considera que el Conservatori ha de tenir un paper (tenint en compte el tema de les competències), ja que encara que sigui sòl públic, poden haver-hi zones prioritàries per processos biològics. Per exemple, les pràctiques d'allisament de la sorra de la platja davant els càntings.

5.2.2 Prioritats i criteris per grau d'amenaça

Aquest criteri que prioritza la protecció dels espais segons el grau d'amenaça es considera fonamental i urgent i ha d'estar sobre altres criteris com el potencial ecosistèmic o de gestió. Tot així es veu necessària analitzar cada casuística de les zones a intervenir.

- Les principals amenaces detectades són:
 - La imminent destrucció del litoral.
 - Els efectes del canvi climàtic.
 - Els nivells de creixement urbanístic.
 - El model econòmic.
 - Els reductes d'espècies.

- Els recursos limitats a les zones de litoral turístiques o amb molta pressió urbanística (per exemple, d'aigua).
- Espais crítics i que són potencials connectors ecològics del territori. Cal identificar aquests ecosistemes que donen continuïtat a les dinàmiques de la fauna i flora estructurant els espais naturals. Aquests espais són claus i s'ha de prioritzar la seva protecció, ja que són fonamentals per a la preservació integral dels ecosistemes naturals.
- Zones susceptibles de naturalització com les dunes en segona línia de mar. A efectes del canvi climàtic i els canvis en les dinàmiques de sediments, la franja de mar cada vegada té major risc d'inundació i de quedar submergida. Per tant, cal actuar sobre aquestes zones susceptibles de naturalització amb l'objectiu d'ampliar el sistema dunar.
- Zones inundables dels entorns pluvials. Considerar espais que influeixin en la recàrrega de sediments: zones inundables dels entorns pluvials. Cal tenir incidència sobre aquests terrenys i afavorir la inundació progressiva per tenir un impacte positiu en la dinàmica de sediments (dipòsit per propiciar la laminació) i evitar que el riu arribi a gran velocitat al mar. Manca la reposició dels sediments (la Tordera era la gran proveïdora de sorra, es plantegen possibles actuacions com treure els ports esportius o els embassaments).

5.2.3 Prioritats i criteris per potencial ecosistèmic

- Espais per a la resiliència al canvi climàtic. Regulació i esponjament vinculat als canvis en el nivell del mar.
- Espais connectors biològics.
- Recuperació d'hàbitats d'espècies (biodiversitat).
- Zones amb valor paisatgístic.
- S'ha de pensar en lògica de processos ecològics. Es posa com a exemple la compra de cases que estan en penya-segats per evitar que s'instal·lin xarxes que no permeten la regeneració de la sorra.
- Actuació als pantans per facilitar que arribin els sediments al litoral (això ja es detecta que afecta les competències d'altres institucions).

5.2.4 Prioritats i criteris per potencial de gestió

- Els espais que amb poca intervenció poden tenir més impacte.
- Terrenys protegits en possessió privada i sense cap gestió. Cal identificar aquells espais privats, protegits i amb potencial de gestió i que en l'actualitat no es fa res o

són objecte de l'especulació immobiliària. L'existència de terrenys protegits per llei que estan en mans privades i no col·laboren en la conservació o restauració (Ex. terrenys al Delta del Llobregat propietat del F.C. Barcelona, o la Ricarda).

5.2.5 Prioritats i criteris per potencial d'ús

- Es poden tenir en compte espais que puguin tenir ús de refugi climàtic.
- Valorar la intervenció en el camí de ronda i també els riscos per erosió i impacte del pas.

5.2.6 Altres criteris a tenir en compte

- Espais amb valor cultural.
- Espais amb valors agraris (ex. a Tarragona les oliveres amb garrofer).
- Criteri social (incorporar-ho també a la diagnosi) i la participació del territori.
- Definir també els criteris per a la no adquisició (quin sòl no es vol adquirir)

5.2.7 Aportacions sobre l'estratègia de prioritització

- **Accions prèvies a la prioritització:**
 - Fer una diagnosi sectoritzada.
 - L'ús de cartografies per visibilitzar els criteris.
 - Estudiar models hidràulics per detectar punts crítics i avaluar l'impacte de les actuacions.
 - Valorar el potencial i detectar també les amenaces per establir les prioritats.
 - En els casos que per emergència s'hagi de desmantellar les construccions en primera línia per l'augment del nivell del mar, es planteja no fer adquisicions per conservació (no s'hauria de fer càrrec el Conservatori), sinó per emergència (s'hauria de fer càrrec l'Incasol).
- **Accions per establir la prioritització:**

Es proposa que els criteris amb més pes siguin el potencial ecosistèmic, juntament amb el risc i amenaça per marcar uns hàbitats d'interès comunitari prioritari:

- Funció connectora.
- Zones més properes a les platges.
- Aiguamolls, dunes.
- Boscos i retalls en polígons urbanístics (60 detectats per SOS Costa Brava).

- Espais d'interès paisatgístic.
- Desembocadures.
- Territoris que no estiguin aïllats, que puguin tenir funció de connectors o que puguin tenir funció de pulmó per blindar la construcció.

- **Accions per al seguiment:**

Coordinar l'avaluació dels criteris amb les possibilitats i oportunitats que puguin aparèixer (per exemple, en moments d'elaboració de POUMs, es poden desqualificar sòls i es podrien adquirir en unes altres condicions).

5.3. Eix 3. Model de gestió i governança del Conservatori

A continuació es detallen les aportacions recollides a les sessions que fan referència al model de gestió i governança.

5.3.1 Agents i rols

Rol d'agents i plans supramunicipals

- Sobretot es fa èmfasis en el rol de la planificació general en la qual el Conservatori ha d'encaixar. S'identifica que aquesta planificació ha d'estar orientada pel Pla d'ordenació i protecció del litoral (PPOL) i els planejaments urbanístics a diferents escales i municipis. Aquesta articulació d'agents i instruments és clau per donar coherència al marc estratègic sobre el qual el Conservatori hauria d'actuar.
- Es recorda que la franja de mar i la gestió dels sediments està orientada per l'estratègia del Ministeri en l'àmbit estatal. El Conservatori també ha d'encaixar amb aquests diferents nivells de planificació.

Rol de l'Incasol

- Es menciona a l'Incasol com a agent clau per a la gestió de la compra de sòl, però sempre supeditat a les polítiques dissenyades pel Conservatori.

Rols de la societat civil, els ens locals i els agents de l'àmbit acadèmic i de la recerca

- Es destaca el rol que les entitats han de tenir en els espais de participació i assessorament del Conservatori i es demanda que tinguin impacte en la planificació, gestió i seguiment dels projectes de recuperació d'espais.
- Es parla de diferents rols necessaris, tot i que no es detalla específicament quins agents han de desenvolupar cada un d'aquests rols. Es considera que haurien de formar-ne part els ens locals, les entitats de la societat civil i les persones expertes de diferents àmbits de la ciència. Aquests rols són:
 - Assessorament científic sobre els estudis previs i definició de criteris.
 - Planificació i pla de treball per a l'adquisició del sòl.
 - Orientació política dels plans per definir els tipus de sòl que es vol protegir.
 - Fiscalització i vigilància.
 - Comunicació i sensibilització.
 - Detecció d'oportunitats segons especificitats de les diverses zones costaneres i maneres de traslladar-les al Conservatori de forma discreta.

5.3.2 Organigrama

Les aportacions recollides sobre el model de gestió es poden resumir en els següents punts:

1. Cogestió: Es proposa un sistema de gestió conjunta amb els ens locals i la societat civil. Per això, cal adaptar-se a l'especificitat de cada zona implicant als agents locals. Tot així no s'ha d'atomitzar o fragmentar la gestió. Es proposa que en cada espai adquirit es plantegi un estudi de les potencialitats i els nivells de gestió segons els agents locals implicats, així com el disseny d'un pla de gestió local ad hoc per a cada cas.

Es planteja la necessitat de treballar les pautes de gestió per als sistemes litorals:

- Muntanya baixa.
- Penya-segats.
- Llacunes i maresmes.
- Platja - duna.

2. Esquema d'organització proposat:

- **Direcció del Conservatori**
- **Figura d'intervenció** (fiscalitzar). Es proposa implicar als col·legis professionals de peritatge, perquè puguin vigilar i assessorar segons la realitat de cada zona. Es pot treballar amb professionals del peritatge locals a cada espai d'oportunitat.
- **Comissions obertes consultives:** es proposa que els diversos agents de la societat civil, ens locals, científics, tècnics, i fins i tot la ciutadania puguin participar d'aquest model de comissions obertes que abordi a diferents nivells les funcions d'assessorament, seguiment, vigilància, planificació, orientació política de les decisions del Conservatori, comunicació, etc. Cal definir els diferents nivells de participació, implicació i decisió dels agents segons les seves funcions, competències i condició, així com fomentar la participació dels agents implicats i la ciutadania.

Aquestes comissions, per contribuir a la presa de decisions, ha de treballar amb dos nivells de coneixement: per una banda, amb dades i informació objectivable i científica i, per altra banda, amb aportacions participatives des de l'experiència i conciliació d'interessos dels agents locals.

El model que es té com referència són les Taules de cogestió marítima com a espais permanents de participació on es debaten i concreten propostes per millorar la gestió i ordenació dels usos i activitats en l'àmbit marí.

Així es proposen diferents comissions/comitès:

- **Comitè científic:** grup d'experts i expertes per assessorar en:
 - el disseny dels indicadors de seguiment dels projectes executats
 - les pautes sobre l'estat i projecció del sistema del litoral
 - el disseny dels criteris per a l'adquisició del sòl i l'assessorament en la presa de decisions

- **Comitè de direcció** amb la participació de les entitats i òrgans representants. Es planteja la creació d'un espai representatiu de la societat civil (entitats) que estigui organitzat com un comitè social amb un rol d'assessorament. No es defineix amb detall, però es concep que sigui un espai que contribueixi a l'orientació de les polítiques i la planificació del Conservatori.
- **Consell de participació ciutadana** on es canalitzi i es dinamitzi la participació de les entitats i societat civil.

3. Participació local

Un punt important de la deliberació durant les sessions és com es poden coordinar els agents locals i quina funció poden tenir en la identificació d'espais i en la cogestió posterior a l'adquisició. Es diu que des dels ens supramunicipals no hi ha un coneixement precís de la realitat local, de l'estat dels espais, la tipificació del sòl en l'àmbit urbanístic i de l'impacte de diverses intervencions en el paisatge.

En aquesta línia es fan les següents aportacions:

- Els equips tècnics i els ens locals han de ser els "sensors" locals per fer prospecció i donar informació de proximitat sobre els espais susceptibles de ser adquirits, així com de contribuir a l'anàlisi de possibilitats i nivells de gestió que es podrien donar.
- Elaboració d'un mapa d'agents clau per identificar els stakeholders de cada àmbit d'intervenció del Conservatori. Aquest estudi és fonamental per definir els nivells de gestió i la seva coordinació en cada cas.
- Impulsar conjuntament amb les escoles campanyes de sensibilització i formació sobre el litoral català.
- Treballar amb professionals de peritatge locals (desenvolupat en l'apartat anterior sobre l'organigrama).
- Definir canals de comunicació efectiva entre l'àmbit local i el Conservatori. Es planteja la necessitat de tenir un canal o eina discreta per facilitar informació prospectiva sobre possibles espais d'oportunitat a recuperar.

6. Imatges

Taller de Girona - 12 de juliol de 2022

Taller de Vilanova i la Geltrú - 14 de juliol de 2022

7. Annexos

- Acta sessió Girona [enllaç](#)
- Acta sessió Vilanova i la Geltrú [enllaç](#)